

1979
motorkruiser
door vrachtschip overvaren

Tijdens het vakantieseizoen ontstaan er op de Friese wateren vaak levensgevaarlijke situaties, wanneer de pleziervaarders niet altijd even oplettend genoeg zijn voor de aanwezigheid van de beroepsvaart. Zo'n situatie deed zich voor op 1 augustus, toen een Belgisch vrachtschip van ruim 600 ton op het Prinses Margrietkanaal ter hoogte van het Pikmeer bij Grouw plotseling moest uitwijken voor een zeiljacht en hierdoor een midden in de vaargeul varende motorkruiser van achteren overvoer. De twee opvarenden van de kruiser, een echtpaar uit Hallum, kwamen hierbij om het leven. Op de foto de berging van het gezonken scheepje.

T. Feenstra, Grouw, zilver

Toegekend aan:

TJIPKE FEENSTRA

ZILVER

Grouw

30 jaar kerkvoogd

1979

**Foto
uit 1907**

WELWILLEND
IN BRUIKLEEN
AFGESTAAN
DOOR
DE HEER
TH. JAARSMA

1e rijel: Romkje Sjollema, Rinske Huisman, Augusta Lykles, Gerda Lykles, Hendrik Boxma, Albert Wester, Boukje Wester, Tjitske Keidel

Boer, Afke Epema, Syke Keidel

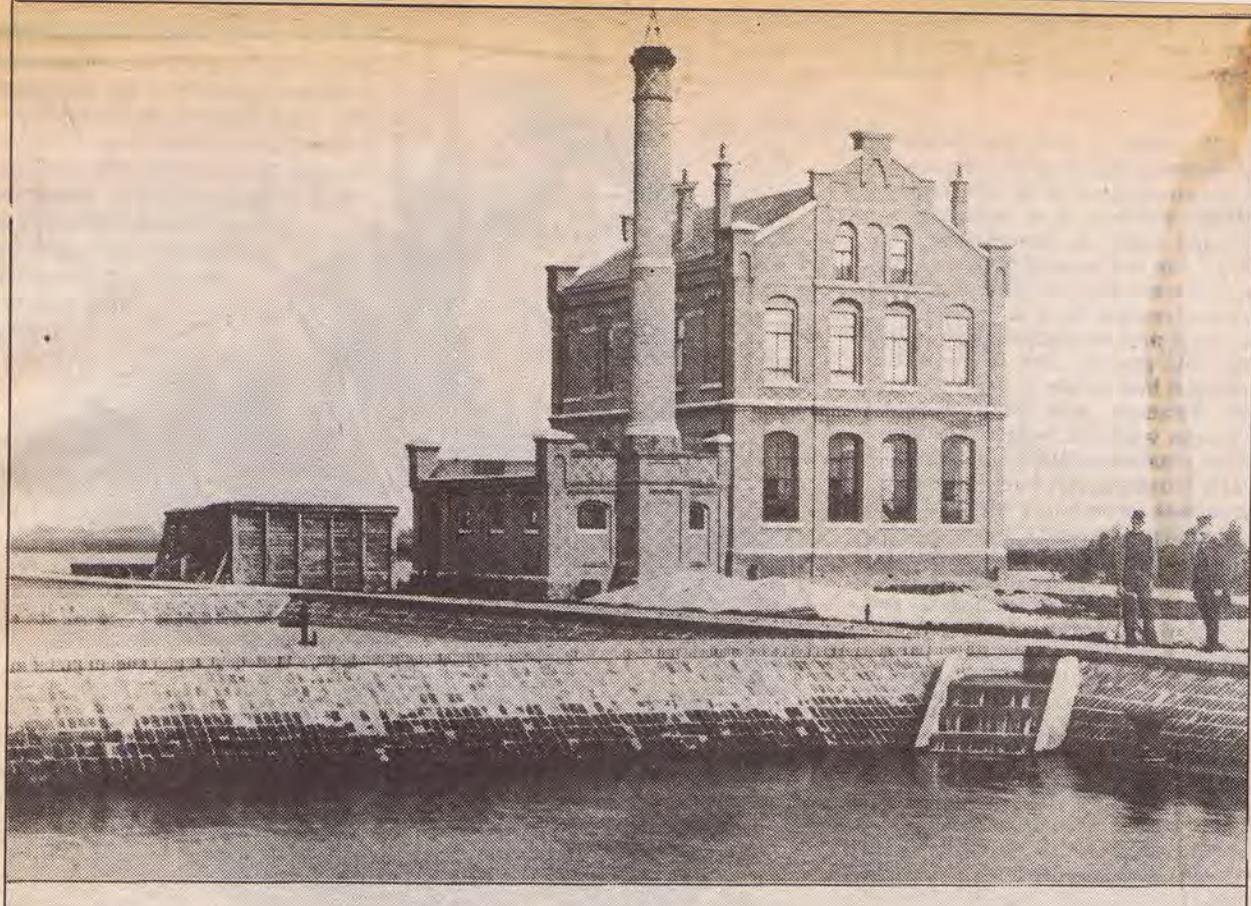
3e rijel: Grietje Sjollema, Jan Sybesma, Anna Huisman, Margo Lykles, Tine Lykles, Wieger Boxma, Boukje v .d. Ende, Tetje de Boer, Anna de Boer, Johanna de Boer, Atje Epema

4e rijel: Kryn Visser, Hedzer Cnossen,

Sybren de Groot, Albert v .d. Schaaf, Gooitske de Haan, Klaske Elsinga, Geertje Stekenes, Anna Stenekes, Sietse de Jong

5e rijel: Ernst de Groot, Tryntje v .d. Schaaf, Frankje de Haan, Klaas de Haan, Anna Elzinga, Aldert Stenekes, Jelle de Jong.

2e rijel: Meester de Haan, Klaas Sjollema, Tryntje Huisman, Marie Lykles, Dina Boxma, Trijntje v .d. Ende, Hielkje de

POMPSTATION TE GROUW. 1888.

In foto fan in bouwerk, dat sels de (measte) áldere Grousters net meer kend hawwe.

It is it pompstasjon fan de wetterleidung fan de stêd Ljouwert oan 'e Tynje by Grou en dit stasjón weard op 22 des. 1888 mei 36 oansluitingen yn bedriuw steld.

De „Prise d' eau“ weard keazen oan 'e Tynje by Grou fanwegen it lege saltgehalte yn it wetter.
as chef-machinist weard bineamd J. Bruynis en as filterbazen oansteld J. Looyenga en S. Buursma.

Letter - yn 1904 - weard J. Draal scheff-machinist.

It gebou foldie net oan de easken; de machines makken in heidensk lawaei en troch it dreunen úntstiene skuorren yn 'e muorren - om fan it lëst foar de biwenners mar to swijen.

Yn 1901 wurde de boppewenten dan ek ófbrutsen en in nij - noch bisteand - wenhûs byboud.

Op 'e foargroun sjocht men de filterbakken, hwerfan yn 1896 nochien byboud is.

Sneons wie der gauris in tokoart oan wetter en dat foun syn oarsaek yn it strjitskrobjen fan de Ljouwerter hûsfroulju.

Sadwaende is der yn 1906 oaN DE STRJITWEI BY Goutum in ny stasjón boud, hwerfan it wenhûs oant nou ta stean bleaun is.

Oan alles komt in ein en sa ek oan it bisteant fan it wetterwingebied by Grou, hwant yn 1927 binne de machines út it pompstasjon weihele en ek de skoarstien falt troch de slopershammer.

Neibistellingen fan de foto bij Boekhannel Friso, Grou.

ALD GROU YN FOTO'S

Hijeroppe in gesicht op it „Lytse plein“ en de „gedempte Waagshaven“. Dit haventsje roun foar de bakkerij fan Hiemstra (rjochts efteroan) lâns en hie it een sawat bij Palstra syn garaeze.

Rjochts noch krekt to sjen de lantearne aan de waech. Yn nov. 1898 wurdt oanbistege it tichtsmiten fan de haven en „het maken van een aanlegkade“. Dit wie net de Neie Kade hwant dy wurdt pas tritich jier letter oanlein.

On de Weachshaven stie sùnt 1843 it brânspuitenfabryk fan de Fa. v.d. Ploeg. It brânt yn 1899 ôf en dan wurdt in hiel nei fabryk boud oan 'e Stasjonsdyk (nou transportbidriuw Kooiker). Om ec. redenen wurdt it fabryk yn 1917 oerbrocht nei Apeldoorn.

It tredde hûs lofts - boud yn 1790 - moat yn 1910 plak meitsje foar it „onder architectuur gebouwde heerenhuis“ dêr gem. secr. S. Dijk wenne en letter fôdokter Siebenga.

It winkelhûs op 'e foargroun sil net lang nei it nimmen fan dizze foto ôfbrutsen wêze. Hette Boonstra hie der letter lang in Krûdenierswinkel hawn.

Tank foar de tastimming foar it pleatsen fan dizze foto komt ta oan Sybren v.d. Vlugt fan Wergea. Neibistellingen bij Boekhannel Friso.

Alle riet en rietgewas blijft buiten de verhuring.
Het afsnijden ervan door de huurders wordt derhalve beschouwd als eene onrechtmatige daad.

Van de perceelen van Baron Van Pallandt aan het vaarwater moet op den wal een strook blijven staan ter breedte van circa een meter.

De huurders van perc. I en II moeten zonder vergoeding toestaan, dat ter gelegenheid van het hardzeilen te Grouw van Oostergoo en van Frisia bakens van afvaart op die perceelen worden geplaatst enzoovoort, zooals van ouds gebruikelijk is.

Betaling 1 Mei van het volgende jaar.

MIEDVERHURING

te

G R O U W

op

Donderdag 13 Mei 1909, 1 uur,

bij

F. Dokter.

ALD GROU YN FOTO'S

In âlde foto fan de Haedstrjitte út 1899. Rjochts - mei it Hingelboerd - it café „Het Wapen van Friesland”, dêr Braak súnt 1899 kastlein wie.

Efter it café wie in seal oanboud foar neistenbilj 200 minsken. Der wienen derom gauris toanielútfieringen en gearkomsten.

Dat Braak mei syn tild meigong docht blikken út in adfortinsje yn 'e „Frisia” fan 1900: „De Echophone geeft door inwerping van een 2½ centstuk voordrachten en muziekstukken duidelijk weer”.

Ek stiet yn in Frisia út 1910 dat men efter it café gebruik meitsje kin fan in „skatingrink of rolschaatsenbaan”.

Yn 1913 wurdت it café of ôfbraek forkocht en op dit sté stiet nou it V.V.V. kantoar.

Lêzing R. Steensma

„Bliid wêze dat er der noch stiet”. Dit sei drs R. Steensma oer de Grouster Sint Pitertsjerke, op in lêzing dy't hy freedtojouw hâldde yn de grote tsjerke. In joun organisearre trocht it Nut en de foriening Ald Grou, mei stipe fan de N.H. Tsjerke.

Mei help fan dia's fortelde hy it forhael fan it úntstean en bou. Mar net allinne de Grouster tsjerke biluts hy yn syn forhael. Yn it tiidrek dat der mei de bou fan de Grouster tsjerken bigoun waerd, wie der yn hiel Fryslân in grote aktiviteit op dit méid. Oeral waerd der yn it bigjin fan de alfde ieu tsjerken en tsjerkjes bout. Ien ding hawwe hja allegeare mien, dizze alderaldsten: de stien. De âlde Friese koe ne de kunst fan it stienbakken noch net en sa moast alle stien út Dútsklân komme. Dizze tufstien, of yn moaijer Frysk „douwestien” kaem út de omkriten fan de Ryn en de Moesel. Mei it skip waerd it nei it stapelplak Dimter brocht. Hjir waerd it oerladen en gie it nei de lannen yn it noarden.

Mar hwat de Grouster tsjerke wol hat en de oaren net, is de forsierung fan it

koar. Men bigoun yn de midsieuwen altyd mei it koarein to bouwen. En yn dit âldste part sit in tige bisûndere forsierung, in spaerfjild mei in klimmende bôge.

Yn gjin oare tsjerke yn Fryslân sjocht men dizze forsierung; allinne yn Grins, mar dan al wer sa'n hondert jier letter. Der is dan útfoun hoe't men fan klaei stien bakke kin en it is ôfroun mei de tufstien.

Dúdlik falt dit ôf te lêzen út de noardmuorre fan de Grouster tsjerke. In ûnderste part bistiet út romaenske rounbôgen fan tufstien. Alhoewol 't der yn de 19e ieu dizze tufstien foar in part oermitsele is mei fabryksstien. De tsjerke hat earst like heech west as dizze grote bôgen. Letter hat men de tsjerke forhege. Dit is bard yn de tiid doe't der al bakstienen wiene. Mar dizze forheging sil dochs plak foun hawwe bigjin 12e ieu.

Tufstien en bakstien wiksele elkoar hjir ôf. Lytse finsterkes, dy't der dochs al hwat op tsjutte dat de romaenske boustyl syn langste tiid hawn hat.

De tsjerke wie noch net heech genôch nei it sin fan de midsieuwske Grousters. Hja hawwe yn de trettjinde of fjirtjinde ieu der nochris in stik boppe op setten. Dat dit letter is, kin men sjen aan de reade bakstien dy't hjir brûkt is, mei in moai rounbôge Fries.

De toer is earst boud yn de fyftjinde ieu. Drs Steensma mient dat dit yn 'e reden leit, dat de tsjerke by de bou fan de toer nochris in kear langer makke is. Hy acht it ek wearskynlik dat der earliids in lytsere toer stien hat.

De súdkant fan de tsjerke is alhiel bi-doarn. Nije stien tsjin de âlde muorren, dy't tinklik gelyk is as de noardmuorre. „Mar bliid wêze dat er der noch stiet”, sei Steensma nochris.

It koar hat ek in bisûndere histoarje to fortellen. It koar hat tsjinne foar gritenijhûs. Yn 'e roomske tiid stie hjir it altaer. Hoe moai in restaurearre koar wêze kin, liet Steensma sjen mei in pear dia's fan de tsjerken yn Jorwerd, Burgum en Bozum. Yn dizze tsjerken hat men earliids it koar brûkt as konsistoarjekeamer of as stuollepakhû. Nei restauraasje sjocht men stuk foar stuk juwielen fan boukunst. Drs Steensma stie der dan ek tige op oan om it koar yn de Grouster tsjerke wer by it skip to lûken.

Oargel.

Eartiids hat der yn Grou ien fan de moaiste oargels fan Fryslân sitten. Yn 1848 miende men dat er in greater komme moast. Oargel der út, in nij der yn.

It âlde oargel siet op it plak, hwer't nou de kreake is. Mar de hiele ynrjochting fan de tsjerke wie oant 1908 oars as nou. Doe hat men alles fan it plak hawn en waerd der in moaije „gehoorzaal” fan makke, sa as Steensma sei. De preekstuol is doe ek fan de kant nei de midden brocht.

earnst en koartswyl

Jogchum Nieuwenhuis

De âldere Grousters sille dizze man noch wol kind hawwe, Jogchum Nieuwenhuis. Hy is berne op 15 desimber 1867 to Grou, hat syn hiele libben dêr wenne en is dêr ek op 4 desimber 1944, omtrint 77 jier âld, stoarn. As amtner hat er wurke by de Ryksbelestingen, by de gemeente Idaarderadiel, by it Gemeentlik Elektrysk bedriuw, by it wetterskip „De Leppedyk”, by it earmbestjoer en op it notariskantoar. Bytiden hie er wol trije baantsjes tagelyk!

In droege amtner wie it net. Hy wie tige muzikaal en hat jierrenlang lieder west fan it sjongkoar „Euphonia” en it harmonykorps „Apollo”. Fjirtich jier lang wie er organist yn de grutte tsjerke.

Syn hiele libben hat Nieuwenhuis him dwaande holden mei it Frysk. Hy wie noch mar trijentweintich jier âld, doe't er beneamd waard ta skriuwer fan de krite Grou fan it Ald Selskip. Fan 1931 oant 1939 wie er foarsitter en dêrni waard er ta earefoarsitter beneamd. Ek hat er tsien jier lang skriuwer fan it haadbestjoer west. Foar it Selskip wurke er mei oan it gearstellen fan it Lieteboekje for Eltsenien (1902) en oan it op 'e nij útjaan fan it Ald Frysk Lieteboek. mei syn eardere oerbuorman en master Klaas Wielsma makke er in sjongbondel foar de Grouster sylferining Frisia, doet dy tritich jier bestien hie (1890).

Soksoarte gelegenheidswurk makke er folle meer. Benammen yn pleatslike krantsjes ferskynden rymkes oer doarpstastannen, brulloftsangen en sa meer. Ek foardrachten hat er in soad makke, bygelyks „Gouden Brulloft”, dy't meer as triehûndert kear troch Krips en Molenaar foardroegen is.

Yn 1903 liet er mei Sjouke de Zee by útjouwerij Van der Velde te Ljouwert in boekje ferskine mei „Nije Foardrachten”. Ek de ûndersteande foardracht der út.

Hwa binn' 't dêr't wy fen bern-ôf oan
It measte lêst fen ha?

Hwa, dy't de famkes alderleafst

Ris pleagje fen komsa?

Mar, hwa ek mei' de fammen graech

Ris nei de hakken sjen,

En nimme - as s' er durf for ha -

In wifke, as 't hwet kin?

Hwa tinke dêr in bulte oer

En binn' den glêd oerstjûr?

't Binn' Oeble en Goasse en Minne en Sytse en Sjouke en Ulbe en Popk
't Binn' Rintse en Teake en Oene en Ljibbe en Auke en Wytse en Wopk
't Binn' Reitse en Atse en Bjinse en Rinse en Watse en Abe en Bauke e
't Binn' Tsjitsje en Aesge en Jelle en Melle en Gurbe en Jisk en Murk!

Hwa stappe, al fier foar 't nedich is,
Greatsk nei de skearbaes ta?

En prate al oer hjar snor en bird,
As se ien, twa hierkes ha?

Hwa smoke al jong piip en segaer,
(mei 'n apel sims dêrby?)
En skriuwe yn dyselde tiid

Oan ús oer frierij?

Hwa woll' den alles foar ús dwaen
En alles ús wol jaen?

't Binn' Oeble en Goasse, ensfh.

Hwa gean' noait nei de Soasjetit

Ef nei de herberch ta?

As se ien kear mar hjar siel en sin,

Hjar wifke by hjar ha?

Hwa komme yntiids wer y'e hûs,

As hij'ut to smoken binn'?

En dogge yn alles, hwet den ek,

't Hjar wifke stees nei 't sin?

Hwa saltsje ús nea mei leugens ou

Mar bliuw' de wierheit trou?

't Binn' Oeble en Goasse, ensfh.

Faaks binne der ûnder de lêzers noch guon, dy't dizze foardracht koene. Ik so graach hearre. Ek oare reaksjes kinne jo kwyt op myn adres: Weverij 43 op 'e Ge (05133) 3741.

ANDRIES STIJL

HWA?

Foardracht for in frouminkske

Wize: Nobele Menschen fen N. de I
(Nei: Hwa? fen Sj. de Zee).

CORNELIS WIELSMA

„Fan komôf in Jouster; sût 1863 skoalmaster to Grou, dêr't er dé man fan it Frysk doarpformidden waerd, foar safier dat him mienskiplik utere: in feest, priisútdieling of soksahwat sunder ferskes en taspraken fan master Wielsma wie in seldsumens”, skriuwt Jan Jelles Hof yn it ‘Tinkboek’ fan it Frysk Selskip. En Jan Piebenga skriuwt oer him yn syn ‘Koarte skiednis fan de Frysk skriftekennis’: „Fooral troch syn pittige koartdichten, moaije berneferskes en satyrske en koartswilige foardrachten kin er ien fan de bêste Frysk folksskriuwers neamd wurde”.

R. W. Canne skreau yn it Heitelân fan 1926 in lange searje artikels oer Wielsma. Ek dizze wiist op de greate fortsginsten, dy't de Grouster skoalmaster hie as it om koartswilige folksskriuwerij giet. Koart sein: Cornelis Wielsma kin ik yn dizze rubryk net om hinne. Eins hie er al earder oan it wurd moatten.

Mar hawar, foar't ik in fers fan him jow earst noch hwat biografyske gegevens. Berne op de Jouwer dus, yn 1845. It greatste part fan syn libben hat er yn Grou tahâlden — skoalmaster — en yn dat doarp hat er him úntjown as skriuwer. Syn berneferskes waarden wiidorneamd, lykas de frachten foardrachten, dy't er makke. Ek op it stik fan de proaza wie er warber. Sa wurke er mei oan Piter Jelles Troelstra syn tydskrift 'For hûs en hiem' en yn de sneonsbylagen fan de 'Leeuwarder Courant' ferskynden sketsen en artikels fan syn hân. Fan 1903 oant 1913 wie er foarsitter fan it Selskip 1844. Hy forstoar yn 1922 to Grou. Cornelis Wielsma wie forneamd om syn saneamde 'koartdichten'. Hjirunder folge in stikmannich. Ik foun se yn 'Slucht en Rjucht' fan 1919.

JOOP BOOMSMA

3.

*In widner mei twa bern
hie 'n widdou trouw mei trije.
Dêr kamen fjouwer by
en 't joech faek hasp'lerije.
Doe't ien kear wer de bern
as earme helten tsierden
en ta bishlût fan 't spul
in ynlânske oarloch fierden
sei mem op heite fraech
hwa't dêr sa'n libben makken:
'Jou bern en myn bern ha
ús bern omraek to pakken'.*

4.

*'Komoan, ik nim dit pak mar mei,
lit dan de feint ús hjoed oerdei
de rekken mar bisoarge'.
'Né dame', sei de winkeljuffrou,
'sa'n pak, dat is foar jo gjin sjou,
dat koe foar lju dy't boargje.
Nim jo dy lichte rekken mei,
dan draecht de feint it guod*

Koartdichten

1.

*'Hwerom begint de klok to liedien?
'My tinkt, dat's net slim to rieden'.
'Ik wit it dochs net. Siz 't dan nou?'
'Och fint, der lûkt ien oan 't tou'.*

2.

*In reisber man kaem op syn wei
in oare reiz'ger tsjin en sei:
'Hoe kom ik hjar fandinne
it gauste geandefoet to Baerd?
Soen' jo my 't sizze kinne?'
'Ja maklik', sei ús maet.*

Dizze kear in foto fan in gebou dat de measte Grousters wól kend hawwe: it stasjон Grouw-Irnsum.
Yn 1868 wurdt it - dan enkel - spoor iepene wei musiek en fjürwurk en de wrâld leit iepen foár it oant dan op it lizzende doarp Grou.
It eerste stasjongebou út 1868 hat lykwols net lang stien. It wurdt yn 1879 ôfbrutsen fan wegen it forsakjen en dan wurdt in eintsje súdliker it boppesteande gebou delset.

In âlde reinwettersbak wiisde letter noch op it plak fan it eerste stasjón.

Hjir steane de petroaljelampen noch op it perron mar yn 1915 krijt it stasjón it „nije Ijocht”.

Op 'e eftergroun stiet de goederenloads dy yn it bigjin fan de 50er jieren ôfbrutsen is en hielendal efteroan tusken loads en stasjón troch sjocht men de yn 1942 ôfbrânde houtloadsen fan de Fa. Visser.

Yn 1976 falt it stasjongebou troch de slopershammer en mannichien in Grou sil noch wolris mei wémoed werom tinke oan dit markante gebou as er siacht hwat der foar yn it plak kommen is.

Uit de oude doos. Deze keer een opname uit omstreeks 1910. Opmerkelijk zijn de twee schoorstenen. Rechts de ingang van „De Baai". Waar nu de flattolite-deuren worden gemaakt gemaakt voeren de scheepjes af en aan....

Zandbergen fan Grou (Bergini) Guchelkunstner, Bûksprekker, meiwurking fan de jongste dochter mei krasse staeltsjen fan gedachtenlezen!
Foar bern: Poppekast foarstellingen.

tryka Fry
19-12-57

14. Streekmuseum Opsterlân te Gorredijk.
Burgemeester mr. J. van Bodegom 'schieft' de Bergini kamer open.

De beide dochters fan
Bergini fanstaan.
(Rika en Tita)

As yn was in buck oer
Bergini u'tkommen.

De officiële opening van het zwembad in Grouw. Zeven jeugdige zwemmers en zwemsters duiken van de bodem bordjes op die de naam van het totale sportcomplex onthullen.

Sportcomplex Grouw officieel geopend

GROUW - „Het heeft lang geduurd, maar nu zijn we eindelijk zover.” Die woorden sprak burgemeester mr. Bernard Holtrop van Idaarderadeel zaterdagmorgen tijdens de officiële ingebruikname van de sporthal en het onoverdekte zwembad in Grouw. Sinds december vorig jaar was de sporthal al in gebruik, met de officiële opening van het totale complex was gewacht tot ook het zwembad klaar zou zijn.

Het nieuwe sportcomplex in Grouw heeft een bijzonder toepasselijke naam meegekregen, „De Twine”. Een oud Fries woord voor „twa”, de sporthal en het zwembad dus. De naam is bedacht door FNP'er Jan Bearn Singelsma. Die naam zal ongetwijfeld ook blijvend herinneren aan de lange geschiedenis die aan de realisering van het sportcomplex is voorafgegaan.

Burgemeester Holtrop memoreerde dat in zijn openingstoespraak nog eens. Al in 1918 vond in Grouw een oprichtingsvergadering plaats voor de bouw van een zwembad. Het vervolg daarop kwam pas vijftig jaar later, in 1967 toen het idee om een sporthal en zwembad in Grouw te bouwen weer begon te leven. In 1968 kwam de eerste duizend gulden daarvoor op tafel, terwijl in 1971 al gedacht werd aan een combinatie van een sporthal, een zwembad en een dorps-

huis. Het dorps huis verdween al snel van het verlanglijstje omdat dat financieel geen haalbare kaart leek. Het plan werd toen echter wel geboren om een overdekt zwembad te bouwen. In 1976 werd besloten tot de bouw van een sporthal en zwembad, waarbij de prioriteit in eerste instantie gegeven werd aan de sporthal en later in de discussies aan het zwembad. In 1978 werd de commissie geïnstalleerd en eind vorig jaar kon de sporthal officieus geopend worden.

De burgemeester benadrukte in zijn toespraak dat de sporthal weliswaar in Grouw staat, maar van en voor de hele gemeenschap is. Hij preeg verder

met name het werk van de bouwbegeleidingscommissie, bestaande uit Johannes Zijlstra (Roordahuizum), Arie van Dalen, Fokke van der Meer, Piet Bakker, Tjisse Kuipers, Germ van Essen, Hein Broersma en Jaap Draaisma (allen Grouw).

Ingenomen met de opening van de zesendertigste sporthal toonde zich ook de heer Hans van Wijnen, directeur van de Friese sportraad. „Het hart van Friesland is altijd een witte plek geweest, ik ben blij dat Grouw die wegwerk heeft door de bouw van een sporthal met zwembad.”

Ceremoniemeester Germ van Essen mocht tijdens de feestelijkheden handenwrijvend enkele enveloppen met inhoud in ontvangst nemen voor de aanschaf van spelmateriaal op de speelweide. De heer Doekele Yntema schonk duizend gulden namens de vier sportstichtingen in Idaarderadeel, eenzelfde bedrag overhandigde ook de heer Bart van der Meer van de Grouwster winkelieren, handel en rijverheid. Daarnaast sprak hij zijn vreugde uit over de totstandkoming van het complex: „Wy binne hir tige mei ynnomen. It leit de klam noch ris op de regiofunkje fan Grou en dat is foar ús moai.”

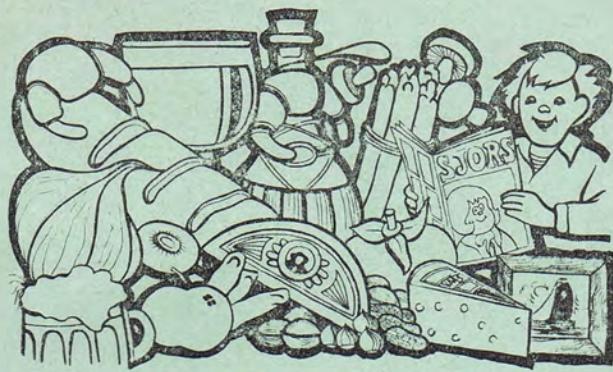
De opening werd omlijst door tal van feestelijkheden. De korpsen Apollo en Kriich en de drumband uit Oostermeer marcheerden 's morgens vroeg al door tal van dorpen in Idaarderadeel, de sportjeugd zorgde voor het decor en het onthullen van de naam van het complex tijdens het officiële gedeelte, waarna de jeugd bezit mocht nemen van sporthal en zwembad. Het feest werd 's avonds afgesloten met de volleybalinterland tussen de damesteams van Nederland en Canada.

zal het nieuw
de burgemeester

Deze opening

Wij no
en verzoeken u uit

Grouw, juni 1980

de grouwster specialiteiten hoek

aanbiedingen
t.m. 5 juli a.s.

Speciale Sporthal-Zwembad Editie

PROGRAMMA 28 JUNI 1980 Opening sporthal-zwembadcombinatie

8.00 uur: Start muziekkorpsen "de Kriich" Warga en "Apollo" Grouw op hun rondgang door de Gemeente Idaarderadeel.

10.00 uur: Start optocht muziekkorpsen met deputaties van alle sportverenigingen met begeleiding van Drumband Oostermeer en Majorette korps Warga, vanaf het Gemeentehuis te Grouw.

Route: Gemeentehuis, Parkstraat, Mr. P. J. Troelstraweg (Friesmahiem), Oostergostraat, Ghalinga, Lyts Blijema, Hoxma, Tjallinga, Sportcomplex.

10.30 uur: Officiële opening door Mr. Bernard Holtrop, Burgemeester van Idaarderadeel, waarbij tevens de naam van het complex bekend wordt.

11.00 uur: Gelegenheid voor toespraken in de sporthal, waarna de sportjeugd bezit neemt van de sportzaal en zwembad voor sport en spel.

13.30 uur: Vrij zwemmen voor iedereen, die daar zin in heeft.

14.00 uur: Training Damesvolleybal teams Canada en Nederland.

17.30 uur: Sluiten van het zwembad.

19.45 uur: Sporthal open voor bezoekers interland Nederland—Canada Damesvolleybal.

20.30 uur: Officieel begin Interland Damesvolleybal Nederland—Canada.

1980

Skûtsjesilen 1980 is voor de Grouwsters bijzonder suksesvol afgelopen. Bijzonder konstant zeilend en in de meeste gevallen voorin te vinden wist schipper Joop Mink met zijn mannen de derde plaats te veroveren in het algemeen klassemement. Een bijzonder mooi resultaat. Dit vond ook de Grouwster skûtsje kommissie en tesamen met VVV, FFF en de GWHI werd besloten de mannen met hun vrouwen even in het 'zonnetje' te zetten.

Vele Grouwsters waren naar het Grien gekomen om dit te onderstrepen. Staande in de haveloze muziektent kregen schipper en bemanning een spontaan applaus. Voorzitter Albert Wester van de skûtsjekommissie zei, dat het 7 jaar heeft geduurd sinds de laatste huldiging, maar we zijn erg blij, dat we hier nu weer staan. Dit is dan wel niet een kampioenschap maar een derde plaats. Deze derde plaats kan echter vergeleken worden met een kampioenschap van vroeger.

Van de 14 skûtsjes zijn er 7 die het kunnen winnen. Als je dan als derde eindigt met maar zo'n paar punten achterstand dan maakt dat over die 14 dagen helemaal niets meer uit.

Hierop stelde Wester alle 11 bemanningsleden voor met hun functie aan boord van het skûtsje. Hieruit bleek wel dat het meer een Idaarderadeelster skûtsje is dan een Grouwster, de bemanningsleden komen uit alle grote dorpen van Idaarderadeel behalve Roordahuizum. Dit jaar voeren er mee op het 'Grouwster skûtsje' naast schipper Joop Mink uit Warga, Siete Meter uit Leeuwarden, Piet Zwart uit Warga, Pieter Brouwer uit Wartena, Lutzen de Jong uit Grouw, Jan Feike Hoekstra uit Grouw, Berend Mink uit Warga, Sjouke Rijpstra uit Warga, Jan Dijkstra uit Grouw, Yde v.d. Veen uit Grouw en Mink uit Warga. Allen kregen applaus.

Ik hoop dat we hier volgend jaar of over twee jaar weer staan. Jullie hebben nu de goede tre te pakken, we gaan steeds omhoog. Jullie zijn nog een jonge ploeg met een jonge schipper die het nog heel ver kan brengen. Wij als kommissie zullen achter jullie staan zoals altijd zei Wester. Speciaal aandacht vroeg Wester voor de vrouwen op de volgschepen. Wat die gehad hebben met al het regenweer is haast niet te beschrijven. Alle dagen weer een vracht natte kleren die bijna niet droog waren te krijgen. En dan ook nog die spanning erbij, want het was dit jaar bijzonder spannend en dan zijn die mannen weleens 'wat koart foar de kop.' Hierna kreeg burgemeester Mr. B. Holtrop het woord. Bijna als vanzelf sprekend sprak burgemeester Holtrop allen in het Fries toe. 'Skûtsjesilen is in goed fryske gebruik en wanneer men oer it skûtsjesilen praet en tinkt doch men dat yn it Frysk. Us gasten sille dat ek wol forstean miende boargemaster Holtrop. It tredde plak fan 'It doarp Grou' hat de hiele mienskip in protte goed dien. Tot schipper Joop Mink zei Holtrop, dat hij nog niet zolang in het vaarwater zat maar al wel getoond heeft dat het water uw element is.

'Dit jier wie jo 5de skûtsjesilerij en stadig-oan binne jo better wurden. Fan in 9de, 8ste, 7de, 5de en nou in 3de plak. Dit jier hat jimme skip hast telkens foaroan lein. Allinnich de Veenhoop wie in pûnhoop. Dat wie jammer want wie dat oars west dan wie de útslach nog mooier west.'

Yn'e lêste wike haw ik wolris aan it skûtsje en de Frico tocht mei de Fryske sizwize 'nou sil de bûter jild jilde.' (Schipper Mink en enkele bemanningsleden werken bij de Frico).

'Manjlu fan it doarp Grou wy binne grutsk op jimme as mienskip en as gemeente-bistjur. Grou bliuwt in doarp fan rôljende weagen en der sille de oaren rekenen mei halde moatte', aldus burgemeester Holtrop. Hierna sprak de voorzitter fan VVV de heer F. v.d. Meer, welke tevens sprak voor FFF en de G.W.H.I. Naast zijn felicitaties onderstreepte v.d. Meer nog eens dat Schipper Mink en zijn bemanning dit jaar een prachtige race gezeild heeft. Een hoge klassering is voor ons allen prachtig zei v.d. Meer maar de manier waarop jullie zeilen spreekt ons nog veel meer aan.

'Jimme probearje mei goed en sportief silen een sa goed mooglik resultaat to biheljen. Wy binne ek o sa bliid dat jim skipper nei bûten út sich sa biheerst wit to gedragten. It sil ús net bot oansprekke wanneer skipper Joop Mink mei krekt sokke brike útspraken nei bûten komme soe as sommige oare skippers dat miene dwaen to moaten.

's Avonds bood de skûtsjekommissie schipper, bemanning en hun dames een feestavond aan, aan boord van de rondvaart boot M.S. Grouw. Een feest dat tot in de kleine uurtjes werd voortgezet.

Aan boord werd nog het woord gevoerd door de voorzitter van de kommissie de heer A. Wester, burgemeester Mr. B.G. Holtrop, schipper Joop Mink, fokkenist Yde v.d. Veen en Joh. de Vries. Burgemeester Holtrop overhandigde dames van de bemanning en de vrijgezellen een kadootje namens de gemeente.

De bemanning zelf was voor de eerste maal dit jaar in gelijk teneu gestoken door de Friesland bank. Een overall met een witte G en een shirt. De kommissie, schipper en bemanning kunnen terugzien op een mooie 14 dagen skûtsjesilen. Langs deze weg bedanken zij een ieder die aan het skûtsjesilen 1980 heeft meegewerk.

**FRIESLAND
URE en OOSTERWOLDE.**

Grouwsters boekten goed resultaat

De Grouwster equipe voor de Portugese havenstad.

De Grouwsters Sipke Schuurmans en Pieter Prins hebben van 27 juni t.e.m. 3 juli deelgenomen aan de wereldkampioenschappen in de Vaurien klasse.

Gezeild werd er op de Atlantische Oceaan bij het Portugese havenstadje Porta de Varzim. Voor de beide Grouwsters was het zeilen op de Oceaan een hele nieuwe ervaring. De golven waren er dikwijls een drie meter hoog.

Van het totaal aantal van 57 deelnemende schepen wist Sipke Schuurmans met fokken Pieter Prins 11de te worden. Van de 6 wedstrijden eindigden ze als volgt: 1e 19de, 2e 16de, 3e 4de maar gadiskwalificerend, 4e 15de, 5e 5de en 6e wedstrijd 12de. Geen slecht resultaat om in een dergelijk sterk bezet zeilersveld alle wedstrijden bij de eersten te behoren.

Yn in 'resolutie' út 1671 krijt it doarp Grou permisje fan de Steaten fan Fryslân om in 'Rijdweg' oan to lizzen en it slaen fan in 'Valbrug' bij de Jirsumersyl. Sa'n rijdweg moat men net tofolle fan foarstelle; it wie in modderdyk dy't winters faek net biegeanber wie. Pas yn 1842 wurdert er bipúne. De skiednis fan de brége is dus sa'n 300 jier áld. Dizze foto fan'e Jirsumersyl is likernoch 70 jier lyn nommen en we sjogge rjochts it brégehús en brégewachter Bouke de Vries.

Yn 1883 is de syl dy't hjir tichtebij lei, mei it slúswachtershús, dat tagelyk in s.n. skippers- en iisherberch wie, forfongen troch dizze brége mei hús. De earste biwenner wie Jitte Veldman, dy't yn 1891 kastelein waerd op Aldskou. De izeren draeibrége út 1883 moast yn 1952, mei it graven fan it nije kanael, har plak romje foar de hjoeddeiske stiennen brége. De lèste brégewachter oant 1952 wie Klaes Wiersma. Neibistellingen fan dizze foto bij Boekhannel Frieso to Grou.

JIRSUMERZIJL

DE BURD.

Nou gean wy aensent ta ús spyt
Op 't mälst it moaiste wetter kwyt.
De feart dy't mar en Ie forbynt
Der't men in macht fan Floara fynt.
Der't wetterplanten wieldrich groeije
En aan de iggen kostlik bloeije.
It fügelheir fan kleare nacht
Balstjurrich heistert, sjongt en doch.

Der giet, sa lit it him bisjen
In kostlik eat foar ús forlern.
En hiel hwat lju, ljeau dat mar vrij
Dy't spitich tinke, dat 's foarbij.
Foarhinne swannepopels, siggen,
Nou beamteguod en reid lâns d' iggen.
De buorkerijen, it hat kâns
Der farkje wy dan nea wer lâns.

It roeijen mei de skou is dien
By Sytebuorren om; miskien.
As 't waer bitroud, bistendich is
It koeltsje hiel bishindich is,
Dan is it hwat om goed by sinnen
Sa'n omlâns tochtsje to bigjinnen.
Lâns Ie en Gréft, Tryhustersleat;
„Hwat is 't in ein!“ „It wurdert faeks
neat!“

Mar wier, it wol my ek wol oan
Dat hiel hwat Burdster lju ek skoan
Har noct fan 't iiwge dykjen ha
It laket harren tige ta.
Om ek fortroud jouns thús to sitten
En net fan aeklikheit to switten.
As 't wetter oer de krunen fljocht
Fan dyk en kylspit, neat úntsjocht.

Friesia 4-12-53 D. L. B.

In juni 1928 werd er te Grouw een wedstrijd voor zelfgemaakte vaartuigjes gehouden. Op deze foto ziet u de jeugd in optocht door de straten trekken.

Langlêsten frege ik yn Earnst en Koartswyf my gedichten te stjoeren, dy't in doarp of stêd as onderwerp ha. Dêr binne al aardich wat anderten op ynkomen, dêr't ik diskear in pear fan ôfprintsje litte woe. Ik hoopje dat soks wer in soad lêzers oantrûnt om ek gedichten yn te stjoeren, dy't dan faaks in oare kear wer yn „Fryske & Frij“ opnommen wurde kinne. Ik wol der dan ek wol graach by witte, hoe't jimme der oankommen binne (fan heit heard, in kear oerskreaun út 'e krante, of sokssawat). At jimme witte wa't de skriuwer is, dan wol ik ek graach wat oer dy man of frou hearre. Myn adres is bekend: Andrys Stienstra, St. Janswei 58, 9033 WR Deinum. In (Drachtster) „klokkyrmke“ krike ik fan frou Van der Veer, út Oegstgeest alhiel. Hja hat it fan har heit, dy't no 84 jier is en it noch út 'e holle opsisse koe. It liket my in echt folksrymke ta, dêr't gjin dichter fan bekend is en dy't ek hast net te efterheljen is. As der lêzers binne, dy't it ek wolris heard hawwe of dy't farianten kenne, dan hâld ik my oanrikkemandearre.

„Boarnburgumer belle,
Himster skelle,
Beetster brommer,
Sweachster sjonger,
Olterterp, dy let sa skoan,
Mar Sûd-Drachten spant de kroan!“

It twadde gedicht is in echt folksrym. Dêr binne de skriuwsters wol fan bekend: de Grouster naaiskoallefamkes om ende by 1856. Neffens de beppe fan 'e ynstjoerde (J. Jonker út Heiloo) moasten de famkes om bar in lyts gedichtsje meitsje. Dêryn berabben hja de Grousters stik foar stik. Yn in hiel soad doarpen komme soksoarte gedichten foar. It is bekend dat ien fan 'e alderearste gedichten fan Piter Jelles Troelstra, dy't op soartgelikense wize de Stiensers op it harspit naam, nochal wat opskuor yn „it âlde doarp“ jûn hat. Wa't Abe-Reina, Reinskje en Binnert Greben wiene, is no fansels min mear nei te gean, dat ik doar it wol weagje en meitsje dat gedicht buorkundich.

Rimeleryen opmakke troch de famkes fen 'e naeiskoalle to Grou omtrint 1856.

Abe-Reina is sa los,
Reinskje is op 'e sinten boas.

Binnert Greben smaeit it izer,
Hanne Wotses wird net wizer.

Klaes kuper kupert fetten,
Poasken fangt men yn 'e netten.

Bouwe fen der Meulen is ien fan 'e wet,
Tseed bakker draegt sneins in hoed, en deis in pet.

Bouwe fen der Meulen is foel op 'e sinten,
Tseed bakt boltsjes sunder krinten.

Sibe Sikkes forkeapet spek,
Teake Minke is in flaeibek.

Leene kin de minsken snije,
Derom my Bouke Rjim net lije.

Bokke-Hieke is sa'n nest,
Teake-Iet hat nachts gjin rest.

Domeny Ploeg is sa neisgjirrig,
Job is op 'e jonges gjirrig.

Jochum Zudema kin prizen winne,
Wibren moat on'e warden stinne.

Keapman Goslyk is sa grou,
Keapman Hidde-falt ek net ou.

Keapman Klaes wol wêze oer elk master,
Piter Lykles is for him gjin kleafplaster.

Musk en Baeie dogge rjucht en lyk,
Sibren en Geets binne beide bryk.

Antje Visser stapt as in hear,
Jochem en Trientsje binne meiennear klear.

Ale Bettes Zudema forkeapet smoer,
Klaes Boonstra hat in glêzzen door.

Teves Taeye dy hat bird,
Dokter Hidde stapt sa hird.

Erepenning Idaarderadeel voor scheidende bode Van Stralen

Gemeentebode die de drempel vlak maakte

GROUW - De 63-jarige gemeentebode-conciërge Gerrit van Stralen heeft gistermiddag bij zijn afscheid in het gemeentehuis van Idaarderadeel de erepenning van de gemeente gekregen. Samen met zijn vrouw was hij het middelpunt van een hartelijke afscheidsbijeenkomst, aangeboden door het gemeentebestuur. Zelden zijn er bij een afscheid zoveel waarderende woorden gesproken als gisteren tot de heer en mevrouw Van Stralen. „Ik kan werkelijk niets nadeligs bedenken”, zo vatte oud-burgemeester Kees Vrijling alle lof samen.

„Een evenwichtig en accuraat gastheer en samen met zijn vrouw uitstekende beheerders van het gemeentehuis. Verder een uiterst betrouwbaar adviseur voor de burgemeester”, aldus de heer Vrijling die ruim zeventien jaar met het echtpaar Van Stralen heeft gewerkt. Ook oud-burgemeester Roel Walda, die de Van Stralens bijna acht jaar heeft meegeemaakt, had veel lof. „U hebt meer voor mij betekend dan u zelf weet”, zo zei hij. Burgemeester Bernard Holtrop vond, dat Van Stralen de drempel van het gemeentehuis heeft verlaagd en dat hij daarmee een belangrijke rol heeft gespeeld bij het overbruggen van de afstand tussen gemeentebestuur en burgers. Een groot aantal sprekers onderstreepte die woorden. Het echtpaar Van Stralen werd bedolven onder de cadeaus. „Wy binne der oeral fan, dit is foar ús de haadprijs. Freonen, alle gearre tige betanke”, zo besloot de scheidende bode.

Gerrit van Stralen zelf blijft nuchter onder alle loftuitingen van de laatste dagen. Wel stelt hij de afscheidsbijeenkomst in de raadszaal van zijn „eigen” gemeentehuis zeer op prijs. „Myn vrou en ik ha hir mear as tritich jier om-slein, hir leit in stik fan ús libben. It gemeentehús is altyd suver ús twadde hús west. De bern boarten dér as wy jüns de boel skjin makken”, zo zegt hij.

De in Grouw geboren en getogen Van Stralen is eigenlijk op een wat wonderlijke manier conciërge geworden. Het was bepaald geen roeping, maar eerder een lot uit de loterij. Op 1 mei 1950 werd hij officieel aangesteld, nadat hij uit 115 sollicitanten was gekozen. Van Stralen stond als tweede op de voordracht, achter een meneer uit Arnhem. De gemeenteraad gaf echter toch de voorkeur aan Gerrit van Stralen, een

telg uit een bekende Grouwster vissersfamilie.

„Ik hie der sels wol ris oer prakke-searre om skoalmaster te wurden”, zegt Van Stralen, die in 1934 het Ulo-diploma met goede cijfers haalde. „Wy híene it net sa rom thús en dèrom gong dat oer. Ik moast jild fertsjinje en kaam as boeiersfeint op de Gretha, in skip dat ferhied waard foar de wettersport. Ik wie dèrby sa'n bytsje koksmatsje en dèr ha'k ek kofjesetten leard.” Gerrit van Stralen wou toch wel wat meer verdienen en kreeg een baan bij de Halbertsma fabriek. „Ik makke dér de hiele dei gatten yn doarren. It wie goed wark. Men koe syn hannen ticht-knipe as men by Halbertsma wurke.”

Toen de oorlog uitbrak werd Gerrit echter weer ontslagen en zocht hij zijn toevlucht op de botter van zijn vader. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat zwalkte hij over de wateren rond Grouw om fuiken uit te zetten en ze weer leeg te halen. Devangst werd vervolgens uitgevent in het dorp. „It wie gijn fetpot, mar we koene der earst wol fan komme. Letter koe it net mear doe't de fiskprizen sa leech waarden”.

Op aanraden van zijn vrouw Aaltje besloot Gerrit van Stralen begin 1950 te solliciteren naar de functie van bode-conciërge op het gemeentehuis. „Ik sels hie der net iens safolle idee by, mar wy moasten wat.” Het gezin Van Stralen, inmiddels uitgebreid met de dochters Geertsje en Minke, was toch maar wat blij dat vader Gerrit de baan kreeg. Ook nu zegt hij, dat het een goede beslissing is geweest. „Ik ha der nea spyt fan hán en ha it wark altyd mei nocht dien”.

Gerrit van Stralen vindt dat er wel eens te gemakkelijk wordt gesproken over het werk van een bode-conciërge. „Jo kinne der mei neat dwaan wol komme yn jo moaie pakje”, zo werd

Oud-burgemeester Roel Walda van Idaarderadeel geeft een persoonlijk presentje aan Gerrit en Aaltje van Stralen.

+ Jan 1983

hem wel eens gezegd. „Dy minsken dy't dat sizze binne mis. „It is swier wark, want men is de hiele dei op 'e fuotten. Jüns as elk nei hús is moet it hiele gemeentehús wer skjin, elke dei wer-oan. Dat hálldt wol yn dat ek de vrouw foar mear as húndert persint efter stean moet. Myn vrouw en ik hawwe dat altyd tegearre dien”.

Volgens Gerrit van Stralen moet een bode-conciërge over een gezond lichaam beschikken, een goede organisator zijn en met mensen om kunnen gaan. Bovendien moet hij een beetje gezag hebben. Of hij zelf aan die voorwaarden voldoet wil hij niet zelf beoordelen. Dat Van Stralen het visitekaartje van de gemeente Grouw wordt genoemd spreekt echter wel voor zichzelf.

Het gezonde lichaam is er in ieder geval. Gerrit van Stralen is erelid van de voetbalvereniging GAVC en is achttien jaar lang speler geweest van het eerste elftal. Jarenlang is hij ook jeugdtrainer geweest en een van de mannen achter het KNVB-jeugdplan. Met mensen omgaan kan Van Stralen ook. Hij verzorgt veel rondleidingen in het gemeentehuis en informeert belangstellenden over hetgeen in de oudheidkamer is te zien. Als er schoolklassen komen maakt Van Stralen er een plezierige les van. Ook buitenlanders staan hij met gemak te woord.

Volgens Van Stralen is er de laatste jaren wel heel veel veranderd in het werk van de bode-conciërge. „Der komme folle mear minsken nei 't gemeentehús om passen en rydbewizen. De minsken binne ek folle frijer. It is ek folle drokker wurden. Doe 't ik kaam wiene der fyftjin amtners, no binne der tritich, allinnich al yn it gemeentehús”. Gerrit van Stralen vindt dat er heel wat komt kijken als een bode-conciërge zijn werk goed zal doen. Mede daarom is in 1967 de Kring voor bode-conciérge opgericht, een belangenvereniging van collega's, maar ook een gezelligheidsvereniging. Gerrit van Stralen is daarvan nog steeds voorzitter en de club komt twee keer per jaar bij elkaar.

Van Stralen is op acht december jongstleden 63 jaar geworden. Hij maakt gebruik van de VUT-regeling. Hij is inmiddels al opgevolgd door Sjoerd Woudstra, die in de laatste weken de kneepjes van het vak heeft geleerd van Van Stralen. Het echtpaar Van Stralen mag in de dienstwoning blijven achter het gemeentehuis. Daar zal Gerrit van Stralen zich geen moment vervelen. Maar hij zal zich niet bemoeien met de gang van zaken in het gemeentehuis. „Der stiet no in streek under en dan moet it ek dien wéze.”

See
1983

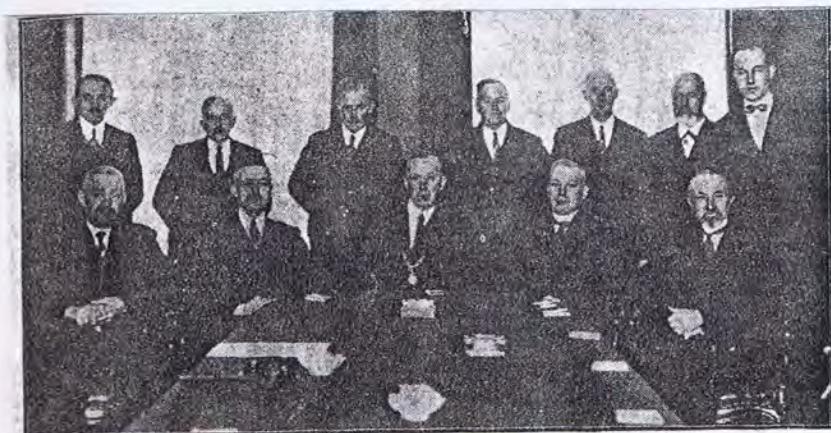

Afbraak...

Het bekende huis rechts naast de ingang van de fabriek, tegenover de portiersloge is niet meer. Het is destijds gebouwd in opdracht van koopman Visser en eerst bewoond door Stellema. Later heeft Commies Bos er nog gewoond.

In 1937 heeft de familie van der Bijl zich daar gevestigd en zijn daar ongeveer twintig jaar gebleven.

Vanaf die tijd is het kantoorruimte geweest met diverse afdelingen o.a. produktoontwikkeling en personeelszaken. Ook zijn veel personeelsleden daar geweest voor keuringen door de bedrijfsarts. Na het gereedkomen van het nieuwe hoofdkantoor in 1979 werd het gebouw overbodig en in 1980 heeft men besloten om het te slopen. De eerste foto dateert uit 1947, waarop dat moment de portiersloge in aanbouw is. Deze foto is gemaakt door A.J. van Stralen. De beide andere foto's zijn van recente datum en tonen het huis vlak voor- en tijdens de sloop.

1934

Bij het afscheid van den burgemeester van Idiaarderadeel.

Eerste rij (zittend van links naar rechts) wethouder M. Sixma, weth. M. T. de Boer, Burgemeester Nammensma, secretaris W. Bosma, oud-weth. Th. P. Zwart. — Tweede rij (staande van links naar rechts) de raadsleden N. Hovinga, J. Boersma, J. Huitema, J. Postma, K. de Jong, A. Sjollema en D. L. v. d. Schaaf.

1908

1873 - 1915
oaljemole 18

1854 - 1917

houtmole 18

Oalje-Moune

Forline jier fregen wy by in foto fan de oaljemoune by Grou oft der immen hwat oer dy moune skriuwe koe.

Fan J. Tilma út Eindhoven kriggen wy bygeand stik oer de wurking fan dizze moune.

Hoe âld de oaljemoune yn Grou wurden is, soe ik net witte en ek net hwa't him setten hat. Mar oer de wurking en de ynrjuchting soe ik graech it ien en oar fortelle wolle.

De measte oaljemounen hienen of ha noch in grote skuorre, hwer't de moune op en tuske stie. De iene ein wie foar de opslach fan de lynkoeken, de oare ein foar it lyn- of koalsied, hwat as der dan mar wie. Under de moune sels sieten grote mitsele bakken foar de útsleine oalje.

De Grouster moune wie nochal op in hege skuorre set, fanwege de wynfang fan de buorren, dat der sil wol in siedsouder op west hawwe. Dit sied kaem dan troch houten kokers by de pletterij yn it moune-achtkant. Dit wiene twa rollen, oandreaun mei in riem om in rēd fan de wentelas, dēr sille wy it straks noch oer ha.

Yn de pletterij waerd it sied kniesd of plet, nei it knizen kaem it ûnder de kantstiennen. Dit wiene, de namme seit it al, twa op de kant draeijende stiennen, dy't oer in lizzende stien rollen. De iene stien draeide tichter by it hert as de oare.

It mealsel waerd hwat oanlinge mei wetter om it smeugiger to meitsjen. Twa strikers soargen der foar dat dit spul ûnder de stiennen komt en net oan de onderste stien fêst plakt. As it mealsel goed wie, dan waerd it yn in bak strutsen en koe it oaljeslaen biginne.

Om dit to dwaen moast it opwaerme wurde op in mitsele kachel mei in izeren plaat. Op dizze plaat lei in ring of panne súnder boajum, hwer't it mealsel ynskept waerd. Dit mocht fansels net oanbaerne en dêrom draeide yn dizze ring in rierizer, dat troch de moune oandreaun waerd.

Wie it spul waerm genôch, dan waerd de ring fan it fjûr lutsen en foel it mealsel yn twa trechters, ek wol karen neamd, dy't oan de kant fan de plaat sieten. Oan dizze karen hongen twa balen of wollen pûden. In Frysk wurd wit ik der net foar.

By dit wurk waerd it rierizer oplutsen. Dan komme de balen tusken twa platte jaechizers yn it foarslachlaed, in iken blok mei in sleuf yn de midden. Yn it laed komme fjouwer jaechizers, dus foar elte kear twa koeken, twa valstikken, kessen neamd, en twa kilen, de slagbeitel

Oalje-Moune

Siet alles to plak, dan koe it slaen biginne en waerd de slagkei loslitten. Nei tachtich klappen gong der in troch de moune oandreaune skille, en sette men de slagkei fêst, liet de loskei los en mei in pear klappen wie alles los en koe men de koeken der útnimme.

Dizze keien waarden oandreaun troch in soarte wentelas, mei nokken dy't mei dy nokken de keien optilde. Kamen nokken of speaken oer it deade punt, dan kaem de kei mei in klap op de beitel tolânné.

De oalje waerd dan opfonken ûnder it laed, yn koperen bakken. As dy fol wiene lege men dy yn de grote oaljebakken ûnder de moune. Dérnei wurde de koeken strûpt, dat wol sizze, dat de balen der ôf komme. De koeken, nou foarslachkoeken neamde, geane dan ny de stamperpotten en wurde fynstampet troch stampers, lyser as keien, mar kreklyk oandreaun.

Sa wurdet de koeke wer moal en dan komt deselde biwurking noch in kear. Mar dan oan de oare kant fan de moune. Dér stiet it neislachfjûr en it neislachlaer. Fansels is it moal dan aerdich bi-

klonken, sadat fjûr en laed lytser binne. Allinne de slachbeitels rinne skeaner ôf, sadwaende is de druk greater en kin men mei fyftich klappen folstean. De koeken wurde dan like lang snien en kinne yn de koekekiste foar de boeren of yn de skuorre foar de greathannel.

Hwat mear wyn, hwat mear koeken en dan wie oaljeslaen bannich wark. De oaljemounen hienen meast trije man oan it wark, ek wôl twa man en in jonge. As it waeide wiene de dagen lang en wûke men ek wol yn ploegen. De feste moundersfeinten wennen yn it huis hwer't Ernst Wester nou wennet, mar se sille mei in fikse wyn net folle thuis west ha.

De lêste jierren is der noch in steammasine kommen om de wentelas by stil waer oan to drieuwen, mar dat hat de moune net riedde kinnen.

Oaljeslaggers waarden faek dôf, hwat gijn wunder wie by de swiere klappen fan de keien.

As der minsken binne dy't oan de mounders bisibbe binne of se kend ha, soe ik dat graech fornime wolle. Faeks wurde wy dan noch mear gewaer oer it libben op de moune fan Tjitte Hommes Dykstra.

Mounder.

en losbeitel. Ien kyl mei de punt omleech, de slachbeitel en ien mei de (stompe) punt omheech, de losbeitel.

De oalje moast der ek út kinne fansels en dêrom siet der om de bûlen ek noch in hynstehieren-matsje, oars soe alle moal nei ûnderen sakje.

Al dit spul byelkoar wie it laedguod.
Wurdt fuortset op side 4

rechts: Een interessant moment uit de Zeilwedstrijden te Grouw, uitgeschreven door de Zeilvereeniging „Lyts Frisia“; deze nautische sportfeesten, die het Friese zelseizoen openden, werden door honderden belangstellenden bijgewoond en hadden een welverdiend succes. — Onze foto werd genomen tijdens het concours van de klasse „Schouwen“, met den ouden Grouwse toren en het typische dorp Grouw op den achtergrond.

15.10

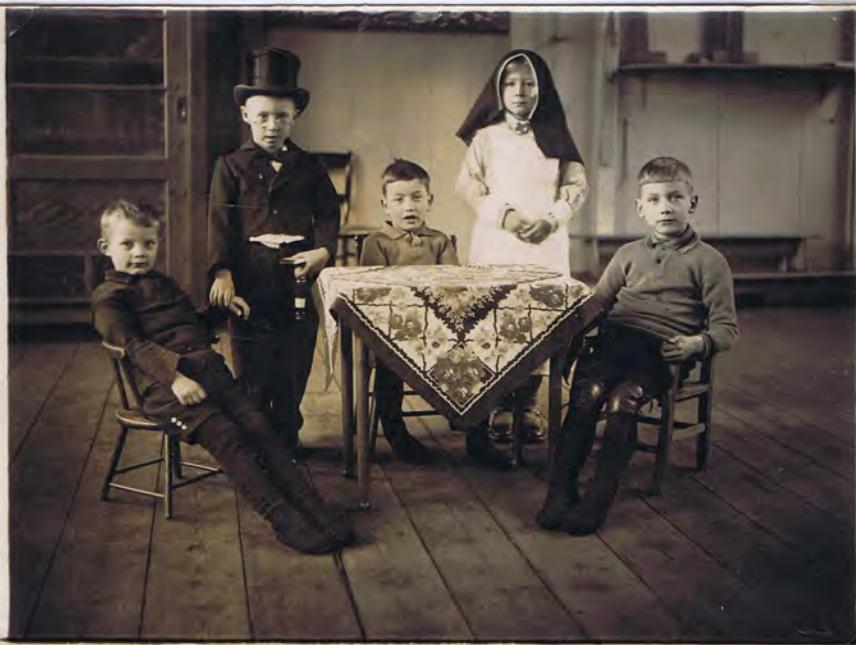

Yn ie beukershoalle

- P. Ernst Wester
Sybren Winselaar
Henk de Jong
Tike Terpstra
Teake Haakema

Brechje oes de
Groundaem op e hellefa
je Blieknôle

Walor

Ferbinning Wandelwei
en Leidingsdyke.

Grouw.

Foto's Ministerieel Bezoek aan de overstromde streken in Friesland. — De beide ministers Regout en Talma waren vergezeld (Visser, van den inspecteur-generaal van den Waterstaat en den directeur-generaal van den Landbouw, van den commissaris der Koningin in Friesland, verschillende andere hoge autoriteiten, ingenieurs enz.) — Van Leeuwarden ging het naar Tietjerk, een der meest geteisterde dorpen, waar door middel van vaartuigen sommige woningen bezocht werden; per motorboot werd de tocht voortgezet in de richting Grouw, naar Wartena, waar ook alles nog blank stond; daarna, voor zooverre het oog reikte over één waterplaats langs de Graft en Biggemeer; na een tocht van pl.m. 30 K.M. werd de boot verlaten en reed het hoge gezelschap per as naar Sneek, van waar men in den namiddag terugkeerde. — Foto boven links; van links naar rechts: De heer S. B. Drijber, burgemeester van Tietjerksteradeel, minister Talma (met oogverband), minister Regout, de commissaris der Koningin van Friesland, wandelend langs den weg te Tietjerk. — Foto onder: Bezoek in schouwelen aan een overstromde boerderij; in de achterste schouw zijn de beide ministers gezeten. — Foto boven rechts: Schouw met de beide ministers.

Dizze kear in foto ut de tiid dat it sa forneamde café 'De Twee Gemeenten' jit net in boppeseal hie. De herberch wurde boud yn 1877 foar reken fan Age Postma, boer yn Wyngaerd, dy't gjin heilmear seach yn it boerebidriuw. Yn 1898 forstjert Age Postma en dan wurdt soan Eelke syn opfolger. Dan krijt de herberch grote bikendheid troch de hingsteforberch 'Irnsum e.o.' dy't dér har domicili hie. Aaron, Kroliek, Anker en Condor wiene nammen fan tige bikende hingsten. Eelke Postma hie de plannen ré foar de bou fan in boppeseal, mar hij mocht dit net meer bilihje, hwant yn 1913 forstjert hij nei in slimme sykte.

Syn opfolger Age Bottema wurket de plannen fierder ut en jout Auke van Balen opdracht ta de bou.

Yn 1922 wurdت Tjibbe Bouwhuis kastelein en yn 1927 sjogge we Jan J. v. Dyk jan Bitgum as eigner fan 'De 2 Gemeenten'. Hij forsake syn ófkomst net hwant hij hie njonken it cafebidriuw der ek in jirpelhannel bij.

Yn'e lêste wrâldkrich kriget syn skoansoan Kees de Jong de saek. Hij emigreerret letter nei Kanada. Dérmei komt Rienk Leén yn'e saek, oant 1961, hwant dan keapet Klaes de Bruin it café dy't soarget dat syn bidriuw grote bikendheid krijt as 'Trefpunt van Friesland'. De boppeseal wurdt algau tolyts en sa wurdt yn maei 1966 de nije grote seal iepene troch buorman Gerben Hommes van der Goot.

Panta rheï -alles stroomt- en sa sjogge we yn 1974 Rienk Bleeker as kastelein en dérmei de 9de yn'e rige.

Op'e foto sjogge we ek in hânwizer, dy't der delset waerd nei oanlieding fan in ynstjûrd stikje yn'e krante 'van eenige wielrijders' dy troch fôrsin de Grousterdyk foarbij fytsten.

Dat dy hânwizer dér nou sa 'n gaedlik plak hat, kin men nou ek net sizze.....

Grouw. Door de A.N.W.B. werd Woensdag aan den Rijksstraatweg te Irnsum een der bekende wegwijzers van den Wielerbond geplaatst. Hierdoor zal nu ongetwijfeld een eind komen aan de herhaalde klachten van toeristen, welke de smalle toegangsweg naar Grouw onopgemerkt passeerden.

Den heer H. Buisman Jr., Consul van den A.N.W.B. te Leeuwarden, komt een woord van dank toe voor zijn ijverige bemoeiingen in dezen.

SSS fan Grou hâldt reüny om 75-jierrick bestean te fierien

Nei alle gedachten sil it tal reünygongers noch wol tanimme oant goed fjouwerhûndert. Dat komt, om't men de earst oanhâdden leeftydsgrins wat ferlege hat. It wie yn earsten de bedoeling om foar de reüny allinne leden en âld-leden fan SSS, út te noegjen dy't yn 1955 of earder berne binne. Dat hie fan dy gefolgen, dat de jongere leden har eins net oanjaan koene en dêrom wurdت de grins no in pear jier heger steld. Alle âld-leden binne sadwaande wolkom op 31 jannewaris en de reünykommisje hopet op noch mear oanjeften. Te min plak sil der net gau wêze, want de grutte sporthal jout romte oan sa'n fiifhûndert minsken. Hjoeddeiske SSS-leden, dy't ek komme wolle op 'e reüny, moatte op syn minst al fiif jier lid wêze fan de fieriening.

Alle dagen drok

„Yn september '79 kamen wy foar de earste kear by inoar foar de tarieding fan de reüny”, fertelt de hear Doekle Yntema, de foarsitter fan de út fjouwer froulju en twa manlu besteande reünykommisje, „en hoe tichterby hoe mear wark der foar ús komt. Earst hiene wy om de safolle moannen in gearkomste, dat waard al gau alle moannen doe alle wiken en no binne wy der eins alle dagen drok mei”. De hear Yntema is al sùnt 1947 lid fan SSS. Dêrfoar die er oan gymnastyk by Volhard en Overwin fan Wytmarsum. Koart nei de oarloch kaam er yn tsjinst by Halbertsma yn Grou en daliks joech er him by SSS.

Troch de jierren hat Yntema him fertsjinstlik makke as bestjoerslid fan de Grouster fieriening. Hy hat pongâlder west en waard yn 1956 foarsitter, wat er oant 1975 bleauw is. Yntema wie as foarsitter doestidijs de opfolger fan de tsjintwurdige wethâlder Thys Terpstra, dy't de hammer lyk as him njoggentjin jier, fan 1937 oant 1956, yn hannen hân hat. Beide binne earelid fan SSS en hja hawwe ek in sit yn de reünykommisje, dy't fierders alhiel út froulju bestiet. Dat binne de al neamde Sjouk Stelwagen-Bouma, dêr't de reünygongers har oanjaan kinne, earelid Pytsje Huisman-van der Pal fan Ljouwert, dy't by SSS jierenlang gymnaste west hat en ek liedster wie fan in jeugd- en fan in frouljusgroep, har muoikesizzer Finny Andringa-van der Pal, dy't tsjintwurdich yn Drachten wennet en vrou Akke de Jong as kontaktpersoon fan it deistich bestjoer fan SSS. De organisaasje fan de reüny giet fierders bûten it bestjoer om.

Reüny program

It program foar de reüny op sneon 31 jannewaris sjocht der goed út. Om ien oere middeis fynt de fûntfangst plak yn sporthal „De Twine” en in oere letter giet it los mei in tal gymnastiekdemonstraasjes. Deroan wurdت fansels meiwerke troch SSS sels, mar ek troch de fierienings út de omkriten en in tal op lannelik nivo foaroansteande ploegen. Oan de demonstraasjes wurdت ek mei dien troch in groep fan âldere froulju, dy't under lieding stiet fan Sjouk Stelwagen-Bouma. Dy froulju binne de 65 al passeard en wiene yn 't ferline lid fan SSS.

No steane hja op harsels en dogge as ien fan de gastploegen mei oan de demonstraasjes, dy't duorje sille oant goed trije oere. Dan is it skoft en krije de reünisten de kâns om in foto-út-stalling oer SSS te besjen. Ek haw-

Doekle Yntema (links), foarsitter fan de reünykommisje fan SSS, en pongâlder Jacob Holtrop fan deselde Grouster gymnastykferiening.

Feest yn Oostergoo

Jûns giet it foar de kofjetafel nei hotel Oostergoo en dêr begjint om acht oere it feest. Earst sil it koperorkest „Apollo” fan Grou, tegearre mei it Grouster Mingd Koar, in konsert fesoarge. Koar én orkest steane ûnder lieding fan dirigent Harm van der Meer. Har optreden duorret oant in oere as njoggen en dan is it efkes skoft. Dérnei bringe Tetman de Vries, syn soan Tsip en pianist Johan Bok har nije Fryske kabaretprogram „Heit en soan troch it heitelân”. In moaie útsmiter fan de reüny, sa leaut de organisasjekommisje. De leden en âld-leden fan SSS kinne efternei nôch dûnsje op muzyk fan de Weidumer Kapel. „In moai stik muzyk sùnder mikrofoans”, sa is reünyfoarsitter Yntema fan betinken. „Dan kinne de minsken teminsten mei inoar prate”.

Resepje en útfiering

De ein fan de reüny betsjet lykwols noch net de ein fan it feest fan it 75-jierrick SSS. Op freed 6 febrewaris is der nammentlik in resepsje yn hotel Oostergoo under lieding fan searemoanjemaster Wiebren Postma, dy't yn 1975 Doekle Yntema opfolge as foarsitter en dat oant yn '79 bleauw is. Foar it jubileumfeest nimt de hear Postma syn âlde taak wer efkes op him. Alle susterfierienings út Grou binne foar dy resepsje útnoege, lyk as it bestjoer fan it Keninklik Nederlânsk Gymnastyk Ferbûn en turnpommeranten út Fryslân. Oaren, dy't SSS ek lokwinkje wolle, binne fanôf acht oere wolkom yn Oostergoo. In dei letter, op sneon 7 febrewaris, jout SSS in gymnastyk-útfiering yn sporthal „De Twine”, dêr't oan meiwerke wurdت troch alle fyftjin groepen, dy't de fieriening ryk is. It begjint jûns om healwei achten en it kostet ien gûne. It feestprogram kostet SSS in protte jild. Om dy kosten te dekken, hat de fieriening

fan it hjerst al in koeke-aksje hâlden. Ofrûne sneon hat der in bliksemlotterij west, dy't ek aardich jild yn it knipke brocht hat. Der wiene 2500 lotten foar in gûne it stik te keap en leden, âld-leden en in tal stipers hiene moaie prizen beschikber steld. Fan de reünisten wurdت in bedrach fan 25 gûne frege. Doch bliken dat de festiviteiten dan noch net útkinne, dan sil SSS in garânsje-aanfraach yntsjinje by de gemeente Idaarderadiel.

Bleate fuotten

SSS hat no likernôch 350 leden. It grutste part bestiet út froulju, wylst de fieriening 75 jier ferlyn útein sette mei allinne manlu. Pas yn'e jierren tweintich koene ek de froulju lid wurde fan SSS. Hja moasten de gymnastykklean doe op syn minst tsien sentimeter ûnder de knibbel hâlde! Doekle Yntema wit te fertellen, dat der yn dy dagen frijwat dinning úntstie by in demonstraasje yn 'e Greidhoeke. De froulju ferskynden dêr nammentlik foar 't earst op bleate fuotten.... In man fan belang yn dy tiid wie de no tachtichjerrige E. Dirksen. Hy waard ein jierren tweintich lieder fan SSS en is dat bleauw oant it begin fan de fyftiger jierren, yn totaal 25 jier. De hear Dirksen wennet tsjintwurdich yn Ljouwert en hat al tasein, dat er ek komme sil op de reüny.

Hjoedededei is Henk Spiekstra fan Grou de gymnastyklieder fan SSS. Hy traaint de groepen yn Grou op tiisdei, wylst er moandeis by LOCI yn Jirnsum en tongerdeis en freeds by Hercules yn Aldeboarn te finen is. Spiekstra hat it drok mei SSS, want de fieriening telt yn totaal fyftjin groepen. Dêrfan foarmje de famkes mei acht groepen fierwei de mearheid. Dêrfoaroer stiet dat der mar ien jongesgroep is. Dat kin net oars, om't der mar sa'n bytsje jonges lid binne. De oaren spylje leaver fuotbal of tennis.

It gefolch is, dat de leeftydssferskillen tusken de jonges yn dy iene groep te grut bin-

ne, sadat der amper goeie prestaasjes leverre wurde kinne. SSS hat fierders noch trije beukergroepen, in frouljusgroep, in springgroep en in groep, dy't oan jazzgymnastyk docht. Foar de lêstneamde groep en foar de beukergroepen kinne gjin nije leden meer oannommen wurde, safolle binne der al. Dat liket dus mar skoan.

Konkurrinsje fan swimbad

Dochs hat SSS de lêste jierren te krijen mei in grut ferrin ûnder de leden, al sit it tal om de 350 hinne en bliuwt de fêste kearn de feriening trou. SSS koe twa jier ferlyn de iepeining fan it swimbad yn 'e sporthal goed fermimme. De Grousters koene doe einlings swimmen leare yn eigen doarp en soks hadden GCS hiel dêr de moesten op.

1906
1981

75

De ploegen fan SSS, Quick en Brinio oan it begin fan de gymnastykdemonstraasjes yn de sporthal fan Grou

SSS Grou fierde mei slagge reüny it 75-jierrick bestean

Om krekt te wêzen 406 minsken wiene sneontemiddei 31 jannewaris fan fier en hein nei sporthal „De Twine” yn Grou kommen om dêr mei in reüny it 75-jierrick bestean te betinken fan de Grouster gymnastykferiening Sport Staalt Spieren (SSS). „Wy binne bliid dat jimme der allegearre binne”, sa rôp de hear Doekele Yntema as foarsitter fan de kommisje dy't de reüny taret hie de oanwêzigen ta. „Dizze dei kin net meer stikken!” En hy hie gelyk.

It program yn 'e sporthal begûn mei it sjongen fan it Gymnastenlied fan it Keninklik Nederlânsk Gymnastyk Férbûn, mei piano-begeleidning fan it âldste lid fan SSS, de hear Tjritte Visser. Hy wie lykwols net de âldste reünist, want dat wie de 82-jierrige vrou Antsje Atema-van der Wal, dy't tsjintwurlich oan 'e Buorren yn Warten wennet. Foarsitter Yntema stelde de oare reünykommisjeleden oan de minsken foar, dy't elk mei in boerd mei dêrop in letter nei foaren stapten. Dy letters foarmen meinoar it wurd „wolkom”.

Dêrni begûnen de gymnastykdemonstraasjes, dêr't njonken SSS oan meiwurke waard troch de ferneamde Ljouwerter ferienings Quick en Brinio. It program, dat laat waard troch SSS-lieder Henk Spiekstra en reünykommisjelid Fimmy Andringa-van der Pal, koe tige besjen lije en foer der dan ek goed yn by de reünisten. Benammen de groep fan âldere SSS-froulju ûnder lieding fan de santichjierrige vrou Sjoukje Stelwagen hie grut sukses. In ryk ferskaat oan oefeningen wie te sjen, fariëarend fan de njimoadrige ritmyske jazzgymnastyk oant oefeningen fan fyftich jier ferlyn, ek yn de

klean dy't yn dy tiid yn gebrûk wiene. Oan de ein fan de demonstraasje kamen alle dielnimmers út alle hoeken fan 'e seal opmarsjearjen en foarmen de famkes fan SSS it getal 75 op 'e flier. In rynsk applaus hie it publyk foar de demonstrasjes oer en dat wie ferstjinne. De liederen fan de ferskate ferienings krigen in blomke en foar alle oare dielnimmers en dielnimsters wie der in lintsje.

Yn 't skoft koene de reünygongers ûnder it geniet fan in bakje kofje of thee en in broadsje op noflike wize wer mei inoar yn 'e kunde komme en ek waard doe in moaie foto-údstalling oer SSS besjoen. Nei de kofjetafel yn it grôtfol hotel Oostergoo gie it wer werom nei de sporthal foar it grutte feestprogram. Spitiernôch gie it optreden fan it Grouster Mingd Koar, yn oparbeidzjen mei it koperorkest „Apollo”, net troch, om't bestjoerslid Henk Sinnema fan it koar krekt ferstoarn wie oan in hertoanfal. Dêrom hat Apollo ûnder lieding fan dirigint Harm van der Meer it optreden allinne fersoarge. Dêrni besoargen Tetman de Vries en syn soan Tsjip de reünygongers in protte wille mei har nije Fryske kabaretpro-

gram „Heit en soan troch it heitelân”. Ta einbeslút koe der dûnse wurde op de muzyk fan de Weidumer Kapel.

No freed hâldt SSS in resepsje yn hotel Oostergoo en sneon jout de Grouster gymnastykferiening in útfiering yn de sporthal. De resepsje begjint om acht oere en de útfiering om healwei achten. De tagongspriis foar it lêstneamde evenemint is ien gûne.

Sj. ek album

VI

De opening van het Theehuis aan het Pikmeer 22 Mei 1927.

Van 't winter hadden we hier een revue — opgevoerd door "t Nut", afd. R'huijzen en omstreken. Een pracht-revue, tusschen haakjes.

Een der vele mooie tooneeltjes hieruit was de verschijning ten toonsele van de verschillende dorpen, Idaard, R'huijzen, Friens, Ægum — en Grouw. Al deze dorpen blutten tegen elkaar op over de voorrechten, die ze bezaten boven de andere oorden.

Werd diezelfde revue nu nog eens opgevoerd in Grouw, wel, het zou niet moeilijk zijn, te raden, waarop Grouw zich dan mocht beroemen boven de andere plaatsen hier vermeld: bij us in Grouw hebben we een Theehuis.

En inderdaad, wie dit keurige, gezellige gebouwtje ziet, z'n eenvoudige, maar smakelijke stijl, de aardige aankleding van binnen, de vrolijke bloemetjes aan de buitenkant — hij zal een beetje 'n kinderlijke blijdschap en trots voelen, dat we het bezit hiervan als de nieuwste aanwinst van ons dorp mogen vermelden.

Als er één schaduw was op den openingsdag, dan was het wel in deze meest letterlijken vorm: wolken, regenwolken!

Het is te verwonderen, dat half Grouw nu niet met pijnlijke nekspieren rondloopt. Want, wat hebben we niet vaak met een scheef gezicht naar boven gekeken, om te weten te komen, wát de zon eigenlijk van plan was te doen en wat die wind toch in z'n schild voerde. Eilacie — hoewel de elementen ons later op den dag iets genadiger werden, het weer was niet direct gunstig te noemen. Gelukkig vermochten wind, noch buien iets tegen de heerschende blijheid, gepaste trots etc. — kort samengevat als "de stemming". Die was er en bleef er!

Tegen ongeveer half één opende de heer Mulder, de voorzitter van V.V.V., het Theehuis. Dat er veel belangstelling was, spreekt

van zelf. Het was een genoeglijk gezicht, de bedrijvigheid van mensen en schepen gade te slaan.

Den talrijken aanwezigen werd een hartelijk welkom toegeroepen. De Kerkvoogden onzer Ned. Herv. Gemeente kregen een dankzegging voor de bereidwilligheid, waarmee dit plekje grond was afgestaan. De heer Vroom werd zeer geprezen om zijn schepping, evenals de uitvoerende machten: timmerlui en schilders etc. Het leek ook wel het werk van de kabouterjes uit oude sprookjes, zoo vlug vlotte het afwerken van 't gebouwtje!

Burgemeester Nammensma memoreerde het vele, wat V.V.V. deed voor Grouw — o.a. het aanleggen van den wandelweg en het bouwen van de schiphuizen.

De afdeeling Grouw van V.V.V. kreeg een pluimpje van den heer Buisman — omdat ze zoo actief is.

Eveneens in dien geest sprak Jhr. van Beyma, Burgemeester van Leeuwarden.

Dr. Van Setten vergeleek het Theehuis met een pasgeboren baby — met brave ouders, zoodat het lieve kind wel goed moet gedijen!

De heren Hibma, Rijkema, Elsinga en Hoogslag, vertegenwoordigden respectievelijk de Sneeker, Akkrumer, Bergumer en Leeuwarder Watersportvereenigingen.

De heer Vis was afgezant van V.V.V. te Sneek. Allen uitten de hartelijkste gelukwenschen voor onze vereeniging.

De heer Stoop vertegenwoordigde Ooster-goo. Hij sprak de wensch uit, dat het Theehuis spoedig te klein zou worden voor de talrijke bezoekers. (Daar is iets voor en er is iets tegen!)

De heer Mulder sloot de rij van sprekers en dankte allen hartelijk. Ten slotte nog deze opmerking, dat in de heerschende koude temperatuur van het Theehuis, weldadig aandeed: de warmte en hartelijkheid, waarmee de heer Mulder opende en waarmede de verschillende afgevaardigden hun heil- en zegenwenschen voor de vereeniging en haar versteende doopeling — uitspraken.

Niet te vergeten, de aardige geschenken, die het borelingske van zijn liefhebbende tantes — alias: vereenigingen kreeg!

Jhr. van Beyma, burgemeester van Leeuwarden, sprak uit aller naam, toen hij zei, dat hij hoopte, dat de barometer van het Theehuis in letterlijken en figuurlijken zin "mooi weer" of "bestendig" zou aangwijzen.

Na de opening de vlootrevue, een attentie van de Leeuwarder Watersportvereeniging. De mooie "Stephanie" van den heer Velsink voorop.

Hierop volgde de zeilwedstrijd, uitgeschreven door "Frisia".

Uit eigen Gewest.

Grouw. Het actief bestuur van de Vereniging ter bevordering van Vreemdelingenverkeer alhier, dat er steeds op uit is, door verfraaiing van de plaats meer gasten naar hier te trekken, heeft voor 1927 grote plannen, waardoor het hoopt den vreemdeling nog meer te doen genieten van "Grouw op zijn breedst". De bestaande gebouwen op de z.g. "Jan Gorters-polle" zullen worden geamoveerd en daar voor in de plaats komen een naar de eischen des tijds ingericht paviljoen, waarin men rustig zal kunnen genieten van ons mooie Pikmeer. Wij stellen ons voor dat in de a.s. zomer op een druk bezoeck kan worden gerekend, te meer nu binnens afzienbare tijd de weg naar het paviljoen ook voor het moderne verkeer zal worden opengesteld. Het plan bestaat n.l. om de sloot rondom het z.g. "fintsje" te dempen en de nieuw aangelegde straten van "Oosterveld" te laten aansluiten aan den wandelweg. Het ligt verder in de bedoeling, bet betonnen voetpad van den wandelweg te doen vervangen door een breede straatweg.

Verder heeft het bestuur van V.V.V. besloten, naast de bestaande schiphuizen in het vaarwater "de Grouw" 6 nieuwe te bouwen, waardoor ingezetene en vreemdeling weer meer gelegenheid wordt geboden hun schepen op een veilige plaats te stationneeren.

Zeilvereeniging „Frisia" te Grouw.

ZEILWEDSTRIJD op Zondag 22 Mei a.s.

ter gelegenheid van de OPENING van het

THEEHUIS van V.V.V. te Grouw.

Klasse I. 7.10 M. KIELBOOTEN.

" II. VRIJBUITERS.

" III. SCHOUWEN, 4.75 X 1.42 M.

Afvaart 2 uur.

Schriftelijke aangifte tot 20 Mei bij den Heer H. B. HALBERTSMA te Grouw.

HET BESTUUR.

Grouw. Theehuis

Op e brêge stiet
Metter Broersma.

Hij is troch in maleur
tielens et talhanteje oppukken
al as bern ûngelyklich
worden hat syn fierdere
libbe op krutke omskarjelje
mouthen.

Grouw, Witte Plein

4 de klas
jn 1912.

Nammen effe op
foto

